

Villi Pohjola?

Vuoden ensimmäinen Maankäytön numero on jo perinteisesti tehty yhteistyössä Maanmittauspäivien kanssa. Niin tälläkin kertaa. Tässä lehdessä on julkaistu useimmat Rovaniemellä 12.–13.3.1998 pidettävien päivien esitelmät. Esitelmien aiheissa painottuvat aina ajankohtaisten maankäyttö- ja paikkatietoteemojen sekä työympäristöön ja -viihtyisyyteen liittyvien aiheiden rinnalla pohjoisen värit. Rovaniemellä on tarjolla katsaus pohjoisen ajatteluun ja osaamiseen maanmittaus- ja sitä lähellä olevilla aloilla.

Mukana on kenties tavallisistakin enemmän paikallista väriä ja luontopainotuksia. Visioitaan pohjoisten alueiden tulevaisuudesta esittää avajaisesityksensä maaherra **Hannele Pokka**. Muita erityisen kiinnostavia aiheita ovat muun muassa saamelaiden maanomistusoikeudet, valtionmaiden metsästyskulttuuri Lapissa sekä tunturialueiden kaavoitus. Onko niissä ripaus villiä Pohjolaa jää kuuluttavaksi. Mukana ovat myös Lapissa aina pakolliset matkailuvisiot, tällä kertaa paikkatietosilmälasiensa läpi tarkasteltuna.

Lappi ei kuitenkaan ole pelkkää luontoa ja pohjoisen eksotiikkaa. Maanmittauspäivien ohjelma tarjoaa hyvän poikkeileikkauksen myös Lapin yliopiston tutkimukseen. Eikä edes kaamosjaksaminen ole täysin tuntematon asia meille etelän miehillekään.

Maanmittauspäivien puheenaiheista etusijalle tulee nousemaan uusi rakennuslaki ja siihen liittyvä kiinteistönmuodostamislain uudistus – lohkomisen tulo kau-

punkeihin! Molemmat ovat lakeja, joiden valmistelussa maanmittareiden osuus on ollut varsin suuri. Tässä Maankäytössä on laajahko esitys rakennuslakitoimikunnan ehdotuksesta, jonka lausuntokierros päättyy juuri ennen Maanmittauspäiviä.

Rakennuslain uudistusehdotukseen sekä asema-, rakennus- ja rantakaavan yhdistämiseen ja sen mukana tontinmittauksen ja lohkomisen yhdistämiseen alkaa olla syytä suhtautua jo varsin vakavasti. Rakennuslakitoimikunnan yksimielisen ehdotuksen ja sen saaman ensipalautteen perusteella näyttää siltä, että kolmas kerta kokonaisuudistusritysten sarjassa tuottaisi lopulta tuloksen.

Ehdotuksessa uudeksi maankäyttö- ja rakennuslaiksi on vältetty useita aiempien yritysten karikoita. Tällä kertaa mukaan on kytketty alusta saakka kaikki poliittiset tahot, joilla lisäksi on ollut yhteinen tahto asian läpiviemiseen. Tämän johdosta ehdotuksessa on haettu kompromisseja, joista jokaisen on helppo löytää toivomisen varaa. Kompromissit muodostavat kuitenkin yhdessä kokonaisuuden, joka näyttäisi toimivan. Kunnat saavat päätösvaltaa ja vastuuta samalla, kun niiden resurssit lisätään. Ympäristöviranomaisille jäävät keinot puuttua pahimpiin epäkohtiin. Hallinnollinen ohjaus ja tuomiovalta erotetaan jne.

Tärkeää on se, että uudistus heijastaa tavoitteissaan ja toivottavasti myös toteutuessaan uutta suunnittelukulttuuria, jossa ihmisten todelliset vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet kaavoitukseen jo suunnittelun alusta ovat selvästi aiempaa

paremmat. Toki jokainen tietää, ettei pykälillä kaavoiteta eikä rakenneta, mutta niiden viestittämänä on jatkossa mahdollisuus luoda uusi avoimempi suunnittelu- ja toteutuskulttuuri.

Eräine puutteineenkin näyttäisi uusi maankäyttö- ja rakennuslaki viitoittavan tietä uudelle vuosituhannelle. Mikäli rakennuslain uudistus toteutuu, on maanmittarien kannalta kaikki keskeiset maankäyttöä koskevat lait uusittu 1990-luvulla (maakaari, kiinteistönmuodostamislaki, rakennuslaki, luonnonsuojelulaki jne.). Meillä on kohta käsissämme ne lainsäädännölliset välineet, joilla 2000-luvun yhteiskuntaa rakennetaan.

Näissä merkeissä tapaamisiin Maanmittauspäivillä.

Markku Villikka
päätoimittaja